

Forum Standaardisatie

Wilhelmina v Pruisenweg 52
2595 AN Den Haag
Postbus 84011
2508 AA Den Haag
www.forumstandaardisatie.nl

notitie

FORUM STANDAARDISATIE

Agendapunt:	2. Semantiek		
Bijlagen:	-		
Aan:	Forum Standaardisatie		
Van:	Stuurgroep semantiek		
Datum:	Oktober 2012	Versie	0.1
Betreft:	Voortgang Landkaart Semantische Interoperabiliteit		

Doel

U wordt gevraagd kennis te nemen van de resultaten van het project Landkaart Semantische Interoperabiliteit en de voorgenomen vervolgvactiteiten.

Toelichting

Aanleiding

De Nederlandse overheid ambieert een elektronische overheid die volop leunt op onderling communicerende informatiesystemen. Onderlinge uitwisseling en hergebruik van informatie is de norm geworden en daarom worden geautomatiseerde systemen meer en meer met elkaar gekoppeld. Dat vraagt om afspraken en technische- en formaatstandaarden. Maar als er geen zekerheid is over de betekenis van de uitgewisselde informatie gaat de koppeling niet werken. Deze *semantische* interoperabiliteit bepaalt uiteindelijk of het informatieverkeer betekenisvol en waardevol is, of informatie ook echt hergebruikt kan worden. Dat is geen technisch vraagstuk, semantiek gaat over het domein van bedrijfsprocessen, van gebruikers, van hun taken en de effecten van die taken.

Onderkennen van het belang van semantiek betekent niet dat er binnenkort één aanpak voor semantiek als standaard gesteld gaat worden. Voor één uniforme standaardisatiemethodiek is de tijd nog niet rijp omdat het vakgebied nog onvolwassen en sterk in ontwikkeling is.

In- en overzicht bieden in de verschillende benaderingen voor semantiek, waar ze gebruikt worden en hoe ze zich tot elkaar verhouden, is nu wel een waardevolle stap. Het Forum heeft in de vergadering van februari ingestemd met het maken van een overzicht van verschillende semantische benaderingen en standaarden, en hun toepassingsmogelijkheden.

Datum
Oktober 2012

Resultaat

Het resultaat is de Landkaart Semantische Interoperabiliteit genoemd. De Landkaart heeft momenteel de vorm van een rapport en een scoringstabel in een spreadsheet. Daarbij zijn enkele selectie- en vergelijkingstools ontwikkeld.

De Landkaart ondersteunt daarmee de volgende doelen met betrekking tot semantiek:

- bevorderen van *bewustzijn*, begrip en samenwerking
- creëren van *overzicht* van en *inzicht* in benaderingen
- onderling *vergelijken* van benaderingen met oog op:
 - selectie
 - eventuele harmonisatie, of gezamenlijk gebruik
- bevorderen van *samenhang* overheidsbreed, zo mogelijk en wenselijk ooit leidend tot

In het kader van de opdracht zijn ook drie praktijkcases uitgevoerd.

Een 'community' van inhoudelijke experts die via drie workshops al bijgedragen hebben aan het opgeleverde resultaat, is een waardevolle klankbordgroep die blijvend betrokken wordt. Er is een LinkedIn groep voor ingericht.

Met het oog op de langere termijn is nageacht over mogelijke standaardisatieopties. Het schetsen van een groeipad voor semantische standaardisatie is wenselijk maar heeft, naar de aard van het vraagstuk, een behoorlijk afbreukrisico. In een aparte bijlage is toch een aanzet voor een groeipad beschreven en zijn enkele vuistregels voor toekomstvaste ontwikkeling gegeven.

Acceptatie:

Het oordeel over het rapport, de scoretabel en de cases is positief, waarmee het resultaat door de stuurgroep geaccepteerd is.

Vervolgstappen:

De Forum-stuurgroep vindt het is belangrijk dat de Landkaart een instrument vóór en gedragen dóór inhoudelijke experts wordt. Daarom zijn de volgende activiteiten afgesproken:

- Zoek meer use-cases om de waarde van de Landkaart uit te nutten en communiceer daarover;
- Organiseer beschikbaarheid van de Landkaart (online);
- Organiseer beheer;
- Informeer experts, bv door presentaties in expertgremia/symposia;
- Zorg voor gebruikersondersteuning, zowel voor toepassing als voor verdere vulling van de Landkaart;
- Organiseer praktische gebruikerssessies.
- Zorg voor koppeling met architecturen, in het bijzonder NORA;
- Maak een brochure over semantiek, relatie met bestuurlijke doelen en de rol die de Landkaart daarin vervult c.q. wat je er mee kunt.

Toegang:

Vanaf 1 november zijn het rapport en de spreadsheet toegankelijk via de website van het Forum Standaardisatie, onder het thema Semantiek.